

W. Hagman
1895
nr. 1698
1895 V.

Tauhan kirkon rauniot Raunalla.

Jo vuonna 1891 tuthin näitä rau-
nuita kaivauttamalla sjanteen pit-
tiin kirkon lattia-alan keskustaa, joka
ajanne keskikohdalla kaivettiin raa-
kaan muttaan saakka, sekä paikki-
sjanne toista sivuseinää vasten.

Tällä kertaa ajettiin sora lat-
tia-alaan saakka pois raunion sisä-
puolelta. Täällimmäiset kerrokset
etsittiin vaan lapioimalla, mutta alem-
mat kerrokset seulomalla.

Kaivannistyötä suorittaessa ta-
vattiin seuraavat esineet:

Kaksi ^{nykeätekoista} parana-paria ennen löydettyjen
lahsyydestä, samassa yhteydessä pal-
jon hultia.

Pyörähaarurauta pithalla ruodolla
jaukko lasipalasia

Paljon nauloja, isompi ja vähempi kan-
taisia.

"Malmi"-kappale.

Aspi kantarappi

Taakallon palasia

Kahkarennui ja sen ohessa vaate-^(kokenkalamaisia) sekä nah-
ka-tahi parvipalasia, arvaten lakijään-
noksia.

Kulmikes rauta.

Torvi ja muodollista rautahelaa, sekä ran-
talovyseri

Syijyhuiskoja.

Rahoja löytyi joukko, enimmäkseen ku-
parisia, myös muutamia hopeisia; van-
himmat 15^{ttä} sataluulta Juhanan ja
Sigismundin ajoilta.

Kun kirkon sisämys oli saatu puhdis-
tetuksi, tulkittiin lahetta itäistä pääty-
seiniä 2m 55 cm:n ala neliössä, sekä Pakariston
lattia-alaa kaivamalla ojauteen
seinästä seinään. Ensin mainitussa
kohdassa tuli kaskematon maa 30 cm:n syv-
yydellä vastaan, jälkimmäisessä koh-
dassa oh se lakempana.

Edellisestä kohdasta löytyi 19 brakte-
attia sekä ohosen rahan jäännös,
josta on ainoastaan muutamia epä-
selviä kirjaimia näkyvissä.

Pakaristosta löytyi 6 brakteattia ja
yksi klippingi.

Keskempää kirkosta sellaisen muuttan-
seasta, johon myös oli heitetty musta
edellisellä tulkimuskerralla kaivetuista
ojanteesta löytyi 12 brakteattia ja
kolme ohasta rahaa, joista yksi on vuo-
della 15/83, yksi merkittynä S kirjaimella,
kolmas epäselvä.

Brakteateista ovat useimmat Thide-
brandin "Pveriges medeltid" teoksessa kuningas
Albrektin brakteateiksi kuvattujen kal-
taisia (siv. 837, VI osa).

Klippingi on samassa teoksessa kuvattu
n° 742ⁿ kaltainen (siv. 869.)

Kirkko on ollut sisäpuolelta 25 metriä
38 cm pitkä, itäpästä 11 m. 98 cm, länsi-
pästä 11 m 60 cm leveä. Länsipäätyseinä-
sä on ollut 1 m 8 $\frac{1}{2}$ cm leveä avokäytävä, ete-
läisessä sivuseinässä on ollut kaksi ovea,
toinen lähempänä lounaista nurkkaa, 1 m
5 $\frac{1}{2}$ cm leveä, toinen lähempänä kaak-
koista nurkkaa, 88 cm leveä. Sakaristoon
on johtanut 75 cm leveä ovi. Sakaristo, joka
on ollut pohjaisen sivuseinän itäpuolella,
on ollut 4 m 65 cm leveä (i. l.) ja 4 m 7 $\frac{1}{2}$ cm
pitkä. Kirkossa on ollut holvikatto, jota
nähtävästi on kannattanut joka nurkas-
sa ollut tiilestä muurattu patsas, min-
ikään kummallakin sivuseinällä on ol-
lut yksi samankaltainen. Nämä
ovat säilyneet melkein nykyisen sei-
nän korkeudelta, mutta ovat hyvin
hauraat. — Luoteisen nurkka-patsaan
ohessa on noin 50 cm leveä aukko, joka
johtaa seinän sisästä olleeseen rappu-
käytävään. Pila myöten on nähtävästi
menty parvelle. Rappusista ei ole enää
jäljellä enempää kuin muutamia al-
kuttavia (noin 73 cm leveät).

Sakaristo-oven ja koillisen nurkka-pat-
saan välissä 35 cm:stä seinästä oli ren-
naitaan tiilestä muurattu 77 cm syvä,
1 m 4 $\frac{1}{2}$ cm leveä ja 1 m 36 cm pitkä aivan
tyhjä hauta tahi kellari.

Kirkon sisällä sorassa alleet

suuret kivet, joita siivota paikkakuntat
taa koettiin kasaan pithin kirkon
keskilattiaa.